

Związek Radziecki wystrzelił drugą rakietę kosmiczną w kierunku Księżyca

Sukces uczonych ZSRR tematem dnia na Zachodzie

MOSKWA (PAP) 13. 9.

W sobotę rano w Związku Radzieckim wystrzelono drugą z kolei rakietę kosmiczną.

W sobotę po południu agencja TASS ogłosiła na ten temat następujący komunikat:

„Zgodnie z programem badania przestrzeni kosmicznej i przygotowywania lotów międzyplanetarnych, w dniu 12 września 1959 r. w Związku Radzieckim dokonano drugiego pomyślnego eksperymentu z wystrzeleniem rakiety kosmicznej.

Celem eksperymentu jest zbadanie przestrzeni kosmicznej podczas lotu do Księżyca.

Rakietę kosmiczną wystrzelono za pomocą pojazdu wielostopniowego.

Ostatni człon rakiety, przekroczywszy drugą prędkość kosmiczną tj. 11,2 kilometra na sekundę, mknie w kierunku Księżyca.

O godz. 14.12 radziecka rakietą kosmiczną znajdowała się o 78,5 tys. kilometrów od Ziemi, nad punktem położonym na północ od Nowej Gwinyi.

Ostatnim członem rakiety kosmicznej jest rakietka kierowana o masie 1,511 kilogramów (bez paliwa). Mieściła ona w sobie zasobnik z aparaturą naukową i radiotechniczną. Zasobnik ten mający kształt kuli, wypełniono gazem i hermetycznie zamknięto. W pojemniku działa system automatycznego regulowania temperatury.

Po osiągnięciu orbity pojemnik z aparaturą naukowo-pomiarową oddzielił się od ostatniego członu rakiety.

Uczni radzieccy mają nadzieję, iż dzięki drugiej rakiecie kosmicznej uzyskają dane na temat:

— ziemskiego i księżycowego pola magnetycznego; pasów radiacji okołoziemskiej; natężenia promieniowania kosmicznego i odchyleń w nim; jąderek ciężkich w promieniowaniu kosmicznym; składowej gazowej materii międzyplanetarnej; cząsteczek meteoritowych.

Łączna masa aparatury naukowej i pomiarowej wraz ze źródłami zasilania i samym zasobnikiem wynosi 390,2 kilograma.

W celu przekazywania na Ziemię całości informacji naukowych oraz wyników pomiarów lotu rakiety umieszczono w niej:

— nadajnik radiowy pracujący na częstotliwościach 20,003 oraz 19,997 megaherca. Nadajnik ten wysyła sygnały w formie impulsów telegraficznych o długości trwania 0,8—1,5 sekundy i pracuje w ten sposób, iż w czasie przerwy na pierwszej częstotliwości wysyłane są sygnały na drugiej częstotliwości;

— nadajnik pracujący na częstotliwościach 19,993 oraz 39,985 megaherca. Sygnały tego nadajnika mają formę

impulsów o zmiennej długości od 0,2 do 0,8 sekundy;

— nadajnik pracujący na częstotliwości 183,6 megaherca.

W rakiecie kosmicznej umieszczono proporcje z herbem Związku Radzieckiego i napisem: „wrzesień 1959 roku”.

Obserwację wizualną nowej rakiety kosmicznej umożliwi umieszczona w niej specjalna aparatura, która wytworzy obłok sodowy — sztuczną kometa. Kometę ta pojawi się 12 września o godz. 20 min. 39 i 42 sek. Będzie ją można obserwować w gwiazdozbiórze Wodnika mniej więcej na linii łączącej gwiazdę Alfa w gwiazdozbiórze Orła z gwiazdą Alfa w gwiazdozbiórze Ryby Południowej.

Współrzędne równikowe komety wyniosą: wznoszenie proste — 20 godzin 41 minut, rektascensja — minus 7,2 stopnia.

Sztuczną kometa można obserwować i fotografować środkami optycznymi (z filtrem sodowym) z terytorium Azji Środkowej, Kaukazu, Ukrainy, Białorusi, centrum europejskiej części ZSRR, jak również Europy, Afryki, krajów Bliskiego Wschodu, Indii i zachodniej części Chin.

Wszystkie nadajniki umieszczone w rakiecie kosmicznej pracują normalnie. Naziemne stacje radiotechniczne odbierają z rakiety informacje naukowe.

Za pomocą specjalnej automatyzowanej sieci placówek pomiarowych, rozmieszczonych w różnych częściach Związku Radzieckiego, dokonuje się nieprzerwanie pomiarów parametrów ruchu rakiety. Do opracowywania wyników pomiarów i określania elementów orbity rakiety zastosowano szybko działające elektronowe maszyny liczące.

Ciąg dalszy na str. 2

Rząd polski wyraża zgodę na udział w Komitecie 10

NOWY JORK (PAP) 13. 9.

W związku z posiedzeniem Komisji Rozbrojeniowej ONZ stały przedstawiciel PRL w Organizacji Narodów Zjednoczonych ambasador Jerzy Michałowski złożył prasie oświadczenie.

Rząd PRL głosi m. in. oświadczenie wita z zadowoleniem osiągnięcie porozumienia między rządami czterech wielkich mocarstw w sprawie utworzenia Komitetu Rozbrojeniowego 10 państw.

W oświadczeniu stwierdza się, że rząd PRL wyraża zgodę na udział Polski w pracach Komitetu 10 i stwierdza, że Polska dołoży wszelkich starań, aby w miarę swych możliwości przyczynić się do osiągnięcia porozumienia w tej sprawie.

Pierwszy na świecie lodolamacz atomowy rozpoczyna służbę

MOSKWA (PAP) 13. 9.

Pierwszy na świecie lodolamacz atomowy „Lenin” rozpoczął w sobotę rano swą służbę. Wydarzeniu temu cała prasa radziecka poświęca wiele miejsca donosząc, iż gigantyczny lodolamacz przeszedł już wszelkie konieczne próby i gotów jest do pierwszego rejsu.

„Lenin” przez kilka dni będzie stał na redzie obok historycznej „Aurory”, gdzie będzie dostępny dla wycieczek. Po tym okresie lodolamacz uda się w okolice Arktyki, gdzie będzie prowadził karawany statków na północnym szlaku morskim Oceanu Lodowatego.

Lodolamacz atomowy popłynie do Arktyki przez Baltyk okrążając Półwysep Skandynawski. Jego szybkość maksymalna wynosi 18 węzłów, a silniki mają moc 44 tys. KM, czyli kilka razy więcej niż budowane dotychczas lodolamacze. Dla porównania można podać, że moc jednego z najpotężniejszych lodolamaczów radzieckich dotychczas zbudowanych wynosiła zaledwie 13 tys. KM.

Wstrząsający wypadek zatrucia grzybami

GDYNIA (PAP) 13. 9.

Wstrząsający wypadek zatrucia grzybami 7-miu osób miał miejsce w Gdyni. Rodziny Łobaczów i Maziarzów z wycieczki w lesie przyniosły grzyby podobne do „zielonek”, jak się okazało — trujące. Skutki spożycia tych grzybów okazały się tragiczne. Pomimo przewiezienia do szpitala i pomocy lekarskiej 36-letni Zygmunt Łobacz, jego żona — Helena oraz synek — Krzysztof zmarli. Zmarli również Stanisław i Małgorzata Maziarzowa.

Dalsze trzy osoby znajdują się w szpitalu miejskim w Gdyni i stan ich jest bardzo ciężki.

POGODA

DZIS zachmurzenie o charakterze zmiennym, w godzinach porannych miejscami przelotne opady. Temperatura maksymalna około 19 stopni. Wiatry umiarkowane północno-zachodnie i północne.

JUTRO zachmurzenie umiarkowane. Temperatura — około 20 stopni.

Wszystkich krajów, łączcie się!

A ★

Gazeta Białostocka

ORGAN KW POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Poniedziałek, 14. IX. 1959 r.

Cena 50 gr

Tow. Gomulka wśród kolejarzy

W czasie Święta Kolejarzy — premier Józef Cyrankiewicz przyjął dnia najbardziej zasłużonych pracowników kolei. W przyjęciu wzięli udział I sekretarz KC PZPR — Władysław Gomulka.

W otoczeniu: Władysław Gomulka wśród braci kolejarzkiej.

CAF — fot. Wdowiński

po raz szósty

Obchody „Dnia Kolejarza” na Białostocczyźnie

Obchody „Dnia Kolejarza” w Białymstoku zapoczątkowały uroczyste capstrzyki, w sobotę przeszedł uroczysty marsz. Grupie białostockich kolejarzy towarzyszyły dwie orkiestry: Wzrost i Starościel. Zakładów Konstrukcji Kolejowych. Pochód udał się na Plac Wolności, gdzie nastąpiło uroczyste złożenie wieńców.

Wczoraj w Kosówce, pow. Grajewo, w miejscu masowych straceń jeńców — oficerów radzieckich, pol-

Odstąpienie pomnika ku czci ofiar w Kosówce

Wczoraj w Kosówce, pow. Grajewo, w miejscu masowych straceń jeńców — oficerów radzieckich, pol-

Ciąg dalszy na str. 2

We wrześniu pierwsze „Żaki” W grudniu — „Morsy”

WROCŁAW (PAP) 13. 9.

Na taśmach produkcyjnych zakładów „Zakrzów” znalazły się już pierwsze motorowery „Zak”. Próbną serią tych maszyn, na które z dużym zaciekawieniem czekają zwolennicy szybkiej jazdy tanim pojazdem, gotowa będzie w końcu bież. miesiąca.

„Zaki” są lżejsze od produkowanych dotychczas motorowców typu „Rys”, nie ma-

ją tylu masywnych osłon blaszanych, są natomiast szybsze. Będą one o około 1000 złotych tańsze od „Rysów”.

Już w grudniu znajdują się w montażu w zakładach zakrzowskich nowe lodówki „Morsy”. Będą to lodówki o pojemności 40 litrów, wyposażone w termoregulator, samoczynnie regulujący temperaturę chłodzi.

Ciąg dalszy na str. 3

